
Macht! van instinct tot integriteit

RECENSIE BOEK VAN OSCAR DAVID

TEKST: STEFAN WOUDEBERG

'Uiteindelijk valt macht niet te grijpen, maar wordt het ons gegeven om meer onszelf te kunnen zijn en anderen te dienen' p. 12)

Het boek Macht! van instinct tot integriteit van Oscar David, dat in de zomer van 2014 verscheen, beschrijft wat macht is en hoe het werkt in organisaties, maar beschrijft ook hoe macht onontbeerlijk is voor persoonlijke groei. Hoe macht en (werk)relaties onlosmakelijk verbonden zijn.

Oscar David onderscheidt drie soorten macht. In eerste instantie wordt macht door instinct gedreven, en is ze gericht op overleven en winnen: macht 1.0. Om uitwassen te voorkomen zijn checks and balances, gericht op naleving van wetten en regels, van belang: macht 2.0. Uiteindelijk gaat het om de integriteit van de macht, niet meer gericht op overleven maar gedreven door de wens om waarde toe te voegen: macht 3.0.

'In het hedendaagse denken over leiderschap zien we veel elementen van de upgrade naar macht 3.0 terug. Leiders worden aangemoedigd om naast vechten - macht 1.0 - en naast het ordentelijk managen - macht 2.0 - vooral te belichamen waar ze voor staan en vertrouwen aan hun medewerkers te geven: een uiting van macht 3.0' (p 36)

Voorbeelden van werkrelaties die vooral gekenmerkt worden door macht 1.0 gebruiken kom je tegen in Amerikaanse series als *House of Cards* of de film *The Wolf of Wall Street*; veel snel succes, maar ook veel verliezers. In bureaucratische organisaties waar macht 2.0 de overhand heeft zie je dat er in de werkrelatie weinig plek is voor eigen initiatief maar de werknemer veel bescherming geniet. In familiebedrijven maar ook in meer ideale organisaties kleurt macht 3.0 de werkrelatie, maar is er minder ruimte voor tegenspraak omdat macht 2.0 veelal

minder ontwikkeld is. Om de werkrelatie te laten floreren kennen organisaties idealiter alle drie de soorten macht.

Wat ik bijzonder aantrekkelijk vind aan dit boek is de combinatie van theorie over macht, de praktijk van leiderschapsontwikkeling en de uitgebreide aandacht voor persoonlijke en spirituele ontwikkeling. Oscar beschrijft heel helder, met voor mij prettige aandacht voor bronverwijzing, concepten die veelal ook aan de orde komen in de opleidingen van Phoenix, bijvoorbeeld: superego, objectconstantie, hechting, projectie, dramadriehoek, overdracht en tegenoverdracht. Hij geeft sprekende voorbeelden uit de praktijk van alledag, zoals de baas die iemands secretaresse afpakt, of over de verleiding contant, zonder factuur, beloond te worden. Tegelijkertijd vertelt Oscar aanstekelijk over de opleidingen en groepen die hem inspireren, zoals bijvoorbeeld de Ridhwanschool, de Power Lab-training, maar ook over een indrukwekkende retraite onder leider van een zenleraar in Auschwitz, waar de ouders van Oscar Davids moeder omkwamen in de oorlog.

De geschiedenis leert zo dat macht ook schade kan aanrichten. Mijn opa was een vooraanstaand lid van de NSB, mijn vader leerde mij macht te wantrouwen. Wat mij raakt is hoe Oscar David de lezer (mij) oproept de macht desondanks juist niet uit de weg te gaan, om ons te verbinden aan datgene waar we voor staan. Hij schrijft op de laatste pagina:

'Macht is vervullend wanneer we daarmee iets dienen wat groter is dan onszelf. Macht is het instrument dat ons in staat stelt verantwoordelijkheid te nemen.'

Een boek voor mensen die in organisaties werken en een oproep je eigen verantwoordelijkheid te nemen en jezelf trouw te blijven - dit is Macht! (uitgeverij Mediawerf, ISBN 978-94-90463-36-6)